

Katedraali

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntalehti 3/2012

MATKA KOHTI VALOA
Adventin ja joulunajan tapahtumia

*”Vom himel hoch, da kom ich her;
ich bring euch gute neue mehr;
der guten mehr bring ich so viel,
davon ich singen und sagen wil.”*

Enkeli taivaan -virsi
Martti Lutherin sanoin

ENKELI KERTOO PARHAAN UUTISEN

Lutherin rakasta jouluvirttä on laulettu sanoilla ”Enkeli taivaan lausui näin...” vuodesta 1886 lähtien. Alun perin virren alussa ei ole ollut sanaa ”enkeli”, vaan runomuodosta välittämätön sanatarikka suomennos kuuluu ”Taivaasta ylhäältä minä tulen. Tuon teille hyvän, uuden uutisen. Hyvää uutista tuon hyvin paljon, siitä minä haluan laulaa ja kertoa.” (Käännös Eero Huovinen.)

Enkelin puuttuminen selittyy sillä, että virsi on luultavasti alun perin ollut osa joulunäytelmää, jota ehkä Lutherin perheessäkin esitettiin. Ei tarvinnut puhua enkelistä, enkeli puhui itse.

Tämä kaikki käy ilmi Eero-piispan juuri ilmestyneestä Enkeli taivaan -virttä käsittelevästä joulukirjasta. Hän johdattaa meidät syvemmälle virren salaisuuksiin ja sanomaan myös Tuomiokirkon iltakirkoissa joulun alla (lauantaina 8.12., 15.12. ja 22.12. kello 18).

Enkeli on Jumalan sanansaattaja, joka kertoo parhaan uutisen: ”Herramme Kristus teille nyt, on tänään tänne syntynyt, ja tää on teille merkiksi: seimessä lapsi makaapi.”

Kaikkien elämän huolien ja kiireiden keskellä enkeli kutsuu rauhaan ja iloon. Saamme levähtää hetken ja katsella elämän suurta salaisuutta, joka paljastuu vastasyntyneessä lapsessa.

Tule mukaan seimen äärelle ihmettelemään tavalla, joka sopii sinulle. Tule messuun, hartaushetkeen, konserttiin, laulamaan kauneimpia joululauluja tai muuhun tilaisuuteen. Ja vie mukanas joulun iloa ja rauhaa kotiin ja läheisillesi.

Matti Poutiainen, tuomiorovasti, kirkkoherra

Toimitus ja ulkoasu: Liisa Airaksinen, p. 09 2340 6113, liisa.airaksinen@evl.fi.

Kuvat: Terhi Anneli Koivisto, Päivi Hyvärinen, Maarit Mustakallio, Nana Honkasalo.
Julkaisija: Helsingin tuomiokirkkoseurakunta. Painopaikka: TyyliPaino Oy.

ISSN 1456-2499. Katedraali ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Pääsiäisenä ja jouluna ilmestyvät erikoisnumerot jaetaan jokaiseen kotiin seurakunnan alueella.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

kajahtavat tänä jouluna 40. kerran

Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa lauletaan yhdessä lauluja Suomen Lähetysseuran lauluvihkosesta. Kolehti kerätään seurakunnan omalle nimikkotyölle ja Suomen Lähetysseuran joulukeräykselle. Vapaa pääsy. Lisätietoa: www.kauneimmatjoululaulut.fi.

-
- Ti 4.12. klo 18 **Nuorten aikuisten kauneimmat joululaulut** Ruoholahden kappelissa.
-
- La 8.12. klo 10 **Maailman kauneimmat joululaulut ja brunssi** Annankulmassa.
-
- Su 9.12. klo 15 **Lasten kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
klo 16 **Lasten kauneimmat joululaulut** Ruoholahden kappelissa.
klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Mikael Agricolan kirkossa.
-
- Pe 14.12. klo 13 **Kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
-
- Su 16.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Johanneksenkirkossa.
klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Ruoholahden kappelissa.
-
- Ke 19.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Suomenlinnan kirkossa.
-
- Su 23.12. klo 14 **Kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
-
- Ke 26.12. klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Vanhassa kirkossa.
-

*Vanhan suomalaisen tavan mukaan ennen joulua-
teriaa luetaan Jouluevankeliumi ja lauletaan
virsi 21 Enkeli taivaan, esimerkiksi säikeistöt
1–3 ja 10.*

JOULUEVANKELIUMI

LUUKKAAN EVANKELIUMI 2: 1–20

Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seisoivat Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää pelätkö!

Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä.” Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: - Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: ”Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti.”

He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki, jotka kuuluivat paimenten sanat, olivat ihmeissään. Mutta Maria kätki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä.

Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

VIRSI 21: 1-3, 10 ENKELI TAIVAAN

*1. Enkeli taivaan lausui näin:
Miks hämmästyitte säikähtäin?
Mä suuren ilon ilmoitan
maan kansoille nyt tulevan.*

*3. Jo riennä, katso, sieluni,
ken seimessä nyt makaapi:
hän on sun Herras, Kristukses,
Jumalan Poika, Jeesuskes.*

*2. Herramme Kristus teille nyt
on tänään tänne syntynyt,
ja tää on teille merkiksi:
seimessä lapsi makaapi.*

*10. Nyt Jumalalle kunnia,
kun antoi ainoon Poikansa.
Siit enkelitkin riemuiten
veisaaavat hälle kiitoksen.*

Adventtikalenteri Facebookissa

facebook

Matkaa kohti valoa osoitteessa

www.facebook.com/helsingintuomiokirkkoseurakunta

Joka aamu 1.–25. joulukuuta sivulta löytyy uutta matkavästää, jota myös sinä voit tuottaa. Kuljetaan yhdessä joulua kohden!

La 1.12.

- Klo 11–14 **Marrasmessut** eli adventtimyyjäiset Tuomiokirkon kryptassa.
- Klo 13 **Adventtitapahtuma lapsiperheille** Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 18 **Iltakirkko** Tuomiokirkossa.
- Klo 20 **Sävellyskonsertti** Mikael Agricolan kirkossa. Markus Virtasen sävellyksiä. Kaisa Takkula, sopraano, Samuli Takkula, baritoni ja piano, naiskuoro, johtajana ja urkurina Martti Laitinen. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e.
-

Su 2.12. 1. adventtisunnuntai

- Klo 10 **1. adventtisunnuntain messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.
- Klo 10 **1. adventtisunnuntain messu** Vanhassa kirkossa. Kirkkokahvit ja messujatkot Bulevardin seurakuntasalissa.
- Klo 10 **1. adventtisunnuntain messu** Johanneksenkirkossa.
- Klo 12 **1. adventtisunnuntain messu** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 12 **Adventti- ja perhemessu** ja pipareiden paistoa Ruoholahden kappelissa.
- Klo 14 **1. adventtisunnuntain perhemessu** Suomenlinnan kirkossa. Seiminäyttelyn avajaiset ja kirkkokahvit kryptassa.
- Klo 14 **Nuorten aikuisten messu.** Lähetyskirkko, Tähtitorninkatu 18.
- Klo 16 **Adventtikonsertti** Johanneksenkirkossa. Viipurin Lauluveikot, johtaa Urpo Rauhala. Solisteina Marion Melnik, mezzosopraano ja Pertti Eerola, urut. Liput 20 e kuorolaisilta, info@vfv.fi ja ovelta.
- Klo 17.30 **Kotiraamattu- ja rukouspiiri** Suomenlinnassa, Susisaari B 42 c 10.
- Klo 18 **1. adventin Tuomasmessu** Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 18 **Konsertti Vox Urbana** Vanhassa kirkossa. Johtaa Evi Kant. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e.
- Klo 19 **Adventtikonsertti** Johanneksenkirkossa. Viipurin Lauluveikot, johtaa Urpo Rauhala. Solisteina Johanna Rusanen-Kartano, sopraano ja Pertti Eerola, urut. Liput 20 e kuorolaisilta, info@vfv.fi ja ovelta.
-

Kaikki Tuomiokirkkoseurakunnan järjestämät tilaisuudet ovat **kaikille avoimia ja maksuttomia**. Jos konserttitiedoissa on lipun hinta, järjestäjä on Tuomiokirkkoseurakunnan yhteistyökumppani tai joku muu toimija. Ohjelman ostaminen on vapaaehtoista.

Lisätietoa Tuomiokirkkoseurakunnan tapahtumista verkosta: www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkko ja musiikkitalaisuuksista: www.kirkkojakaupunki.fi/joulumusiikkia-kirkoissa. Kaikista tilaisuuksista myös Kirkko&kaupunki-lehdestä. Tapahtumatietoihin voi tulla muutoksia. Uusin tieto on verkossa.

Ma 3.12.

- Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 9.15 **Lasten adventtikirkko** Tuomiokirkossa.
- Klo 9.30 **Seniorinaisten jumppa** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 9.30 **Perhekerho** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 10 **Lasten adventtikirkko** Johanneksenkirkossa.
- Klo 10.40 **Seniorinaisten jumppa** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
- Klo 14 **Raamattupiiri** Bulevardin kerhuhuoneessa (käynti sisäpihalta).
- klo 15 **Raamattupiiri** Krista-kodissa, Kristianinkatu 19.
- Klo 18 **Ekumeeninen Luottamuksen rukoushetki** (Taizé-lauluja) Tuomiokirkon kryptassa.
- Klo 18 **Isien ja poikien sähly** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 18.30 **Miesten raamattupiiri** Bulevardin kerhuhuoneessa (sisäpiha).
- Klo 19 **Adventtikonsertti** Vanhan yliopistoperinteen mukaan Tuomiokirkossa. Tuomiokirkon poikakuoro Cantores Minores ja CM Alumni kuoro, johtaa Hannu Norjanen. Liput 15 / 10 / 5 e (numeroidut rivit) Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta. Kesto n. 1 t 15 min.
- Klo 19 **Katso ihme taivainen.** Tapiolan kuoron perinteinen joulukonsertti Johanneksenkirkossa. Johtaa Pasi Hyökki. Suomalaista ja kansainvälistä joulumusiikkia. Myös pari joululaulua yhteislauluna. Liput 22 / 15 e Lippupisteestä.

Ti 4.12.

- Klo 9.15 **Lasten adventtikirkko** Tuomiokirkossa.
- Klo 9.30 **Perhekerho** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 10 **Lasten adventtikirkko** Tuomiokirkossa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
- Klo 12 **Päivämusiikki** Vanhassa kirkossa. Sixten Enlund, urut.
- Klo 12 **Diakoniaruokailu** Agricolan kryptassa.
- Klo 14–16 **Diakoniakahvila** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 15 **Puhu suomea keskusteluryhmä** Annankulmassa.
- Klo 16–18 **Koululaisten olkkari** Suomenlinnan kirkon kryptassa.
- Klo 18 **Nuorten aikuisten kauneimmat joululaulut** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 18.30 **Naisten lentopallo** Meritullin voimistelusalissa.

- Klo 19 **Noel Sing We Now** Johanneksenkirkossa. The King's Singers on Grammy-palkittu kuuden brittimiehen lauluyhtye, jolla on yhteensä lähes neljän oktaavin ääniala. Liput 50 / 40 e Lippupisteestä.
- Klo 19 **Rauhanyhdistyksen joululauluilta** Vanhassa kirkossa. Yhteislaulua. Yhteistyössä Tuomiokirkkoseurakunnan kanssa. Vapaa pääsy.
-

Ke 5.12.

- Klo 8 **Aamumessu** Vanhassa kirkossa.
- Klo 8.30 **Naisten lentopallo** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 9.15 **Lasten adventtikirkko** Tuomiokirkossa.
- Klo 9.30 **Tuolijumppa** Tuomiokirkon kryptassa.
- Klo 10 **Avoimet ovet** Ruoholahden kappelissa: Kahvittelua, tuttujen tapaamista, lehtien lukemista.
- Klo 12 **Urkuvartti** Tuomiokirkossa. Tuomas Heikkilä, urut.
- Klo 13 **Seniorifoorum** Agricolan kirkon kryptassa. Kauneimmat joululaulut ja muuta jouluista ohjelmaa. www.seniorifoorum.fi.
- Klo 14–16 **Keskiviikkokahvit** Suomenlinnan kirkon kryptassa.
- Klo 16 **Ompelukerho** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 18 **Kohtaamispaikkana Krypta** Tuomiokirkon kryptassa. Kirjallisuusilta. Kristina Carlson: Herra Darwinin puutarha.
- Klo 18.30 **Kristillisen meditaation ryhmä** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 20 **Agricolamessu** Mikael Agricolan kirkossa.
-

To 6.12. Itsenäisyyspäivä

- Klo 10 **Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus** Vanhassa kirkossa.
- Klo 11 **Partiolaisten itsenäisyyspäivän hartaus** ja lupauksen anto Suomenlinnan kirkossa. Kirkkokahvit kryptassa.
- Klo 12 **Itsenäisyyspäivän ekumeeninen juhlijumalanpalvelus** Tuomiokirkossa. Saarna arkkipiispa Kari Mäkinen, liturgia Seppo S. Kosonen ja Emma Audas, avustajat ortodoksisen kirkon arkkipiispa Leo, katolisen kirkon piispa Teemu Sippo, SCJ ja johtaja Jari Portankorva Suomen baptistikirkosta, urkuri Seppo Murto, kanttori Risto Pulkamo, Cantores Minores -poikakuoro, johtaa Hannu Norjanen.
- Klo 12 **Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa. Partiolaisten lupauksen anto.
- Klo 14 **Itsenäisyyspäivän konsertti** Vanhassa kirkossa. Sotaorpokuoro Sirpaleet, johtaa Tomi Kujansuu, Sotaorpojen Runoniekat, Orvokki Hentunen, Helsingin konservatorion lapsi- ja nuorisokuoro Ellit,

johtaa Anna Nora, Juhani Aaltonen, puhallininstrumentit, Pekka Suikkanen, urut, kappalainen Seppo S. Kosonen. Konsertin jälkeen kahvitilaisuus Bulevardin seurakuntasalissa. Kahveilla jaetaan sota-orvoille ansio- ja harrastemerkit. Järjestäjät: Tuomiokirkkoseurakunta ja Pääkaupunkiseudun Sotaorvot ry. Ohjelma 10 e.

Klo 15 **Itsenäisyyspäivän kirkkojuhla** Johanneksenkirkossa. Järjestäjät: HNMKY ja Tuomiokirkkoseurakunta.

Pe 7.12.

Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.

Klo 9–10 **Aamupuuro** Annankulmassa.

Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.

Klo 19 **Sinkkutapahtuma** 30–100-vuotiaille pikkujoulun merkeissä Annankulmassa.

Klo 21 **YL:n perinteinen joulukonsertti** Tuomiokirkossa. Ylioppilaskunnan Laulajat, johtaa Pasi Hyökki, solisteina Marjukka Tepponen, sopraano ja Pertti Eerola, urut. Liput 22/12 e Lippupalvelusta ja laulajilta.

La 8.12.

Klo 10 **Maailman kauneimmat joululaulut** ja brunssi Annankulmassa. Brunssi 2 e. Kolehti Suomen Lähetysseuralle.

Klo 18 **Ehtoomessu** Johanneksenkirkossa.

Klo 18 **Iltakirkko** Tuomiokirkossa. **Piispa Eero Huovisen Enkeli taivaan -luento I.**

Klo 19 **Hankien kätkemää** -joulukonsertti Mikael Agricolan kirkossa. Mieskuoro Euga Ensemble. Liput 15 / 10 e, ennakkoon www.piletti.fi.

Su 9.12. 2. adventtisunnuntai

Klo 10 **Messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.

Klo 10 **Messu** Johanneksenkirkossa. Kirkkokahvit kryptassa.

Klo 10 **Pyhäkoulu** Tuomiokirkon kappelissa.

Klo 10 **Messu** Vanhassa kirkossa. Kirkkokahvit ja messujatkot Bulevardin seurakuntasalissa.

Klo 12 **Messu** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa.

Klo 12 **Messu** Ruoholahden kappelissa. Kirkkokahvit.

Klo 14 **Nuorten aikuisten messu.** Lähetyskirkko, Tähtitorninkatu 18.

Klo 15 **Lasten kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.

Klo 16 **Lasten kauneimmat joululaulut** Ruoholahden kappelissa.

- Klo 17.30 **Kotiraamattu- ja rukouspiiri** Suomenlinnassa, Susisaari B 42 c. 10.
- Klo 18 **Joulukonsertti** Suomenlinnan kirkossa. Linnoituksen laulajat. Vapaa pääsy, ohjelma 3 e.
- Klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 19 **Iiro Rantala: Jouluatorio** (kantaesitys) Tuomiokirkossa. Teksti: Jaakko Heinimäki. Tuomiokirkon poikakuoro Cantores Minores, Anu Komsu, sopraano, Mika Pohjonen, kertoja, Iiro Rantala, piano, Tikson & co, johtaa Hannu Norjanen. Liput 45 / 35 / 20 / 15 / 10 e (numeroidut rivit) Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta. Kesto n. 1 t 15 min.
-

Ma 10.12.

- Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alalissa.
- Klo 9.30 **Seniorinaisten jumppa** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 9.30 **Perhekerho** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 10 **Kansainvälinen perhekerho** Mikael Agricolan kirkolla.
- Klo 10.40 **Seniorinaisten jumppa** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
- Klo 14 **Raamattupiiri** Bulevardin kerhohuoneessa (käynti sisäpihalta).
- Klo 15 **Raamattupiiri** Krista-kodissa, Kristianinkatu 19.
- Klo 18 **Isien ja poikien sähly** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 18.30 **Miesten raamattupiiri** Bulevardin kerhohuoneessa (sisäpiha).
-

Ti 11.12.

- Klo 9.30 **Perhekerho** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 10 **Lasten joulukirkko** Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
- Klo 12 **Päivämusiikki** Vanhassa kirkossa. Risto Pulkamo, baritoni, Pekka Suikkanen, urut.
- Klo 14 **Seurakuntaväen joulujuhla** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 15 **Puhu suomea keskusteluryhmä** Annankulmassa.
- Klo 16 **Koululaisten olkkari** Suomenlinnan kirkon kryptassa.
- Klo 17 **Joulukorttiaskartelua kaikenikäisille** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 18.30 **Naisten lentopallo** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 19 **Grex Musicuksen joulukonsertti** Mikael Agricolan kirkossa. Johtaa Marjukka Riihimäki. Liput 16 / 12 e, www.grexmusicus.fi, ovelta.
-

Ke 12.12.

- Klo 8 **Aamumessu** Vanhassa kirkossa.
- Klo 8.30 **Naisten lentopallo** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 9.30 **Seimen äärellä -kertomus lapsille** Vanhassa kirkossa.
- Klo 9.30 **Tuolijumppa** Tuomiokirkon kryptassa.
- Klo 10 **Avoimet ovet** Ruoholahden kappelissa. Kahvittelua, tuttujen tapaamista, lehtien lukemista.
- Klo 12 **Urkuvartti** Tuomiokirkossa.
- Klo 18.30 **Kristillisen meditaation ryhmä** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 20 **Agricolamessu** Mikael Agricolan kirkossa.
-

To 13.12.

- Klo 8.30 **Ekumeeninen rukoushetki** Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3 A.
- Klo 10 **Lasten torstai, perhekahvila** Café Agricolassa.
- Klo 10 **International Family Club** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 10 **Lasten joulukirkko** Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 12 **Viikkomessu** Tuomiokirkossa.
- Klo 12 **Äiti Teresa -käsityöpiiri** Annankulmassa.
- Klo 13 **Torstaipiiri** Agricolan kirkolla.
- Klo 13 **Musiikkihetki** Mikael Agricolan kirkossa. Sabine Nieminen, urut.
- Klo 15 **Perhekerho** Meritullin kokoushuoneessa.
- Klo 17 **Koululaisten olkkari** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 17 **Lucia-juhla** Tuomiokirkossa.
- Klo 18 **Seurakuntailta: Joulurauhaa? Vaativa joulu?** Suomenlinnan kirkossa. Lapsille omaa ohjattua toimintaa. Kahvia ja mehua tarjolla klo 17.30 lähtien.
- Klo 18 **Changemaker.** Kirkon ulkomaanavun nuorten ilta Bulevardin kerhohuoneessa (käynti sisäpihalta).
- Klo 18 **Nuorten aikuisten sähly** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 19 **Katajanokan Leijonien jouluhartaus** Tuomiokirkon kryptassa.
-

Pe 14.12.

- Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 9–10 **Aamupuuro** Annankulmassa.
- Klo 9.30 **Seimen äärellä -kertomus lapsille** Vanhassa kirkossa.
- Klo 10 **Jouluvaellus** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.

- Klo 13 **Kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
- Klo 19 **Nuorten aikuisten Glow-ilta** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 19 **Joulukonsertti** Tuomiokirkossa. Tuomiokirkon poikakuoro Cantores Minores, johtaa Hannu Norjanen. Liput 15 e (numeroimattomat rivit) SaPa-jalkapallojunioreilta osoitteesta cm.liput@sapa.fi ja tuntia ennen ovelta.
- Klo 19 **Kaartin Soittokunnan joulukonsertti** Johanneksenkirkossa. Kaartin Soittokunta, Hannu Jurmu ja Juvenalia-kuoro, johtaa Ville Paakkunainen. Liput 16 / 11 e Lippupisteestä.
- Klo 19 **Blue Christmas** Mikael Agricolan kirkossa. Amerikkalainen gospelaulaja ja Elvis Presley -tulkitsija Eric Ray, Minor Blue Band -orkesteri, johtaa Harri Kerko.
- Klo 19 **Mestari-Laulajien joulukonsertti** Vanhassa kirkossa. Johtaa Märt Ratassepp, solistina Tommi Hakala, baritoni. Liput 20 / 12 e Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta.
-

La 15.12.

- Klo 16, **YL:n perinteinen joulukonsertti** Johanneksenkirkossa. Yli- klo 19.30, opilaskunnan Laulajat, johtaa Pasi Hyökki, solisteina Marjukka Tep- klo 22 pponen, sopraano ja Pertti Eerola, urut. Liput 22 / 12 e Lippupalvelusta ja laulajilta.
- Klo 18 **Iltakirkko** Tuomiokirkossa. **Piispa Eero Huovisen Enkeli taivaan -luento II.**
- Klo 18 **Juvenalia-kuoron konsertti** Mikael Agricolan kirkossa. Liput 12 / 6 e, p. 09 8946 1420 ja ovelta.
- Klo 18 **Joulukonsertti** Vanhassa kirkossa. Kamarikuoro Sympaatti, johtaa Tero-Pekka Henell. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e. Tuotto seurakunnan kautta hyväntekeväisyyteen.
-

Su 16.12. 3. adventtisunnuntai

- Klo 10 **Messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.
- Klo 10 **Messu** Johanneksenkirkossa.
- Klo 10 **Messu** Vanhassa kirkossa. Kirkkokahvit ja messujatkot Bulevardin seurakuntasalissa.
- Klo 12 **Messu** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 12 **Messu** Ruoholahden kappelissa. Kirkkokahvit.
- Klo 17 **Carol of the bells -joulukonsertti** Suomenlinnan kirkossa. Show-kuoro Aventur, johtaa Arto Joutsimäki. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e.
- Klo 17 **Joulukonsertti** Vanhassa kirkossa. Hyväntekeväisyyskonsertti. Anna Tuohino, sopraano, säestää Nelli Erma, piano. Tixi Band,

Tikkurilan soittokunta. Michaela Heimsch, sopraano, säestää TixiBand. Espoon musiikkiopiston pianonsoiton oppilaita: Jason Hu, Ester Viljanen ja Jamin Hu. Järjestäjät: Aito HSO ry, EUMA ry, Akavan Erityisalat ry sekä Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ ry. Vapaa pääsy, kolehti lyhentämättömänä sydän-sairaiden lasten hyväksi.

- Klo 17.30 **Kotiraamattu- ja rukouspiiri** Suomenlinnassa, Susisaari B 42 c 10.
- Klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
- Klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Johanneksenkirkossa.
- Klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 18 **Jouluinen Kynttiläkonsertti** Mikael Agricolan kirkossa. Tuure Kilpeläinen ja Jiri Kuronen yhteineen, Reeta Vestman, Johanna Almark & Strings of hope, Kaarle Mannila, Heikki Pohto, Tuomasmessun Naamakuoro Inna ja Juha Vintturin johdolla. Joulusiunaus, Pirjo Kantala ja Olli Valtonen. Myös yhteislaulua. Konsertin ohessa pienimuotoinen joulutori. Järjestäjät HelsinkiMissio ja Tuomasmessu. Kolehti yksinäisten vanhusten hyväksi. Liput 18 e (+ toimituskulut) Lippupalvelusta.
-

Ma 17.12.

- Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 9.30 **Seniorinaisten jumppa** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 9.30 **Perhekerho** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 10.40 **Seniorinaisten jumppa** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
-

Ti 18.12.

- Klo 9.30 **Perhekerho** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
- Klo 12 **Päivämusiikki** Vanhassa kirkossa. Santeri Siimes, urut.
- Klo 15 **Puhu suomea keskusteluryhmä** Annankulmassa.
- Klo 18.30 **Naisten lentopallo** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 19 **Jouluconsertti** Suomenlinnan kirkossa. Kamarikuoro Kampin Laulu, johtaa Kari Turunen. Vapaa pääsy, ohjelma 15 e.
- Klo 19 **Joulumysteerio** Mikael Agricolan kirkossa. Kuvaelma Jeesuksen syntymästä ja paimenista kedolla. Tehtaanpuiston yhteiskoulun seniorit, Kalevan Tyttöjen Nokkoset, Onnelan esikoululaiset, Pohjalaisen osakunnan kuoro, johtaa Satu Simola, Merja Vartia, laulu, Markku Turunen, urut.
-

Ke 19.12.

- Klo 8 **Aamumessu** Vanhassa kirkossa.
- Klo 8.30 **Naisten lentopallo** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 12 **Urkuvartti** Tuomiokirkossa. Senni Valtonen, urut.
- Klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Suomenlinnan kirkossa.
- Klo 18.30 **Kristillisen meditaation ryhmä** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 19 **Perinteinen joulukonsertti** Tuomiokirkossa. Dominante, johtaa Seppo Murto. Liput 20 / 10 e Lippupalvelusta ja ovelta.
- Klo 19 **Kynttilöiden syttyessä -joulukonsertti** Johanneksenkirkossa. Pepe Willberg, laulu, Esko Eirolan kvartetti (jouset ja klarinetti) & kitara & piano, Lauluyhtye Irma S: Elina Hjelt, Teela Jokiranta, Petra Oksa, Lotta Rautiainen ja Karoliina Tiuraniemi. Liput 26 / 16 e Lippupisteestä.
- Klo 20 **Agricolamessu** Mikael Agricolan kirkossa.
-

To 20.12.

- Klo 8.30 **Ekumeeninen rukoushetki** Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3 A.
- Klo 12 **Viikkomessu** Tuomiokirkossa.
- Klo 18 **Nuorten aikuisten säihly** Meritullin voimistelusalissa.
- Klo 18 ja klo 20.30 **Perinteinen joulukonsertti** Johanneksenkirkossa. Polyteknikkojen Kuoro, johtaa Juha Kuivanen. Liput 26 / 21 / 13 e Lippupisteestä.
- Klo 19 **J.S. Bach: Jouluoratorio (kantaatit I-III)** Tuomiokirkossa. Tuomiokirkon poikakuoro Cantores Minores, solistit Piia Komsu, Maria Kettunen, Tom Nyman ja Juha Kotilainen, Lohjan kaupunginorkesteri, johtaa Hannu Norjanen. Liput 45 / 35 / 20 / 15 / 10 e (numeroidut rivit) Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta. Kesto n. 1 t 30 min.
- Klo 19 **Pakkasyössä** -konsertti Mikael Agricolan kirkossa. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Naislaulajat - KYN. Liput 15 / 10 e kuoro-laisilta ja www.kyn.fi, 18 / 12 e ovelta.
- Klo 19 **Joulukonsertti** Vanhassa kirkossa. Helsingin Barokkiorkesteri, johtaa Enrico Onofri, viulu. Venetsialaista musiikkia Vivaldilta ja hänen edeltäjiltään: Castello, Legrenzi, Vivaldi. Liput 25 / 22 / 15 e Lippupisteestä.
-

Pe 21.12.

- Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasalissa.
- Klo 9 **Jouluhartaus ja joulupuuro** Annankulmassa.
- Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.

- Klo 19 **Joulukonsertti** Mikael Agricolan kirkossa. Mestari-Laulajat ja Aikamiehet, johtaa Märta Ratassepp, solistina Jyrki Anttila, tenori. Liput 20 / 12 e Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta.
- Klo 19 **Joulun valo** -konsertti Vanhassa kirkossa. Akateeminen Laulu, johtaa Ruut Kiiski. Liput 15/10 e.
-

La 22.12.

- Klo 18 **Iltakirkko** Tuomiokirkossa. **Piispa Eero Huovisen Enkeli taivaan -luentoIII.**
- Klo 18 **Minun jouluni – Antti Tuiskun konsertti** Vanhassa kirkossa. Liput 23 e Lippupalvelusta, 26 e ovelta.
-

Su 23.12. 4. adventtisunnuntai

- Klo 10 **Messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.
- Klo 10 **Messu** Johanneksenkirkossa.
- Klo 10 **Messu** Vanhassa kirkossa.
- Klo 12 **Messu** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa.
- Klo 12 **Messu** Ruoholahden kappelissa.
- Klo 14 **Kauneimmat joululaulut** Tuomiokirkossa.
- Klo 19 **Nine Lessons and Carols** Tuomiokirkossa. Englanninkielinen. Järjestäjä: the Anglican Church in Finland. Vapaa pääsy.
-

Ma 24.12. Jouluaatto

- Klo 13 **Koko perheen aattohartaus** Tuomiokirkossa.
Anna-Maija Viljanen-Pihkala.
- Klo 13 **Koko perheen aattokirkko** (sanajumalanpalvelus) Vanhassa kirkossa
Tiina Silvo, Pekka Suikkanen, urut.
- Klo 15 **Jouluaaton hartaus** Mikael Agricolan kirkossa.
Matti T. Annell, Jorma Falck, baritoni, Pentti Ingerö, urut.
- Klo 15 **Jouluaaton hartaus** Ruoholahden kappelissa.
Seppo S. Kosonen, Risto Pulkamo, kanttori.
- Klo 15.30 **Jouluaaton hartaus** Tuomiokirkossa.
Piispa Irja Askola, Anna-Maija Viljanen-Pihkala, Engel-kuoro, johtaa Jonas Rannila.

- Klo 16 **Jouluaaton hartaus** Johanneksenkirkossa.
Ermo Äikää, Riina Storhammar, Jorma Falck, baritoni,
Pentti Ingerö, urut.
- Klo 16 **Jouluaaton hartaus** Suomenlinnan kirkossa.
Linda Oikarinen.
- Klo 17 **Perinteinen aattohartaus** Vanhassa kirkossa.
Arto Antturi, Pekka Suikkanen, urut, *Risto Pulkamo*, kanttori.
- Klo 23 **Jouluyön musiikkihartaus** Tuomiokirkossa.
Hannu Varkki.
- Klo 23 **Jouluyön Tuomasmessu** Mikael Agricolan kirkossa.
Jaana Rönttilä, Hans Tuominen, Inna Vitturi ja jouluorkesteri.
-

Ti 25.12. Joulupäivä

- Klo 8 **Joulukirkko** Tuomiokirkossa.
Tuomiorovasti *Matti Poutiainen, Suvi-Päivi Koski*.
- Klo 8 **Joulupäivän messu** Vanhassa kirkossa.
Seppo S. Kosonen, Hannu Kiuru, Pekka Suikkanen, urut,
Risto Pulkamo, kanttori. Kirkkokahvit.
- Klo 8 **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** (vanha kaava)
Mikael Agricolan kirkossa.
Matti T. Amnell, Andrej Hongell, sello, *Pentti Ingerö*, urut.
- Klo 10 **Joulupäivän messu** Johanneksenkirkossa.
Ermo Äikää, Riina Storhammar, Andrej Hongell, sello,
Pentti Ingerö, urut.
- Klo 14 **Joulupäivän messu** Suomenlinnan kirkossa.
Linda Oikarinen.
- Klo 17 **Perinteinen Joulukonsertti** Tuomiokirkossa. Tuomiokirkon poikakuoro Cantores Minores, CM Koulutusryhmien kuoro, CM Vokaaliyhtye, CM Tiernapojat. Johtajina Hannu Norjanen, Anna Hurme, Timo Pihkanen, Terhi Orpana, Anna Sand-ström ja Jonas Rannila. Liput 30 / 25 / 15 / 10 / 5 e (numeroidut rivit) Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta. Kesto n. 1 t 30 min.
-

Ke 26.12. Tapaninpäivä

- Klo 10 **Tapaninpäivän joululaulu- ja virsimessu** Tuomiokirkossa.
Suvi-Päivi Koski, Juhana Kuusniemi. Kirkkokahvit ja saarnajatkot.

Klo 10 **Tapaninpäivän messu** Vanhassa kirkossa.
*Arto Antturi, Tiina Silvo, Pekka Suikkanen, urut,
Risto Pulkomo, kanttori.*

Klo 18 **Kauneimmat joululaulut** Vanhassa kirkossa.

To 27.12.

Klo 8.30 **Ekumeeninen rukoushetki** Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3 A.

Klo 12 **Viikkomessu** Tuomiokirkossa.

Pe 28.12.

Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasilissa.

Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.

La 29.12.

Klo 18 **Iltakirkko** Tuomiokirkossa.

Su 30.12.

Klo 10 **Messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.

Klo 10 **Messu** Johanneksenkirkossa.

Klo 10 **Messu** Vanhassa kirkossa. Kirkkokahvit ja messujatkot Bulevardin seurakuntasalissa.

Klo 12 **Messu** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa.

Klo 12 **Messu** Ruoholahden kappelissa. Kirkkokahvit.

Ma 31.12. Uudenvuodenaatto

Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alasilissa.

Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.

Ti 1.1. Uudenvuodenpäivä

Klo 10 **Uudenvuodenpäivän messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.

Klo 10 **Uudenvuodenpäivän messu** Vanhassa kirkossa.

Ke 2.1.

Klo 8 **Aamumessu** Vanhassa kirkossa.

Klo 12 **Urkuvarti** Tuomiokirkossa.

To 3.1.

- Klo 8.30 **Ekumeeninen rukoushetki** Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3 A.
Klo 12 **Viikkomessu** Tuomiokirkossa.
Klo 18 **Nuorten aikuisten sähly** Meritullin voimistelusalissa.
-

Pe 4.1.

- Klo 7.15 **Aamurukouspiiri** Tuomiokirkon kappelin alaisissa.
Klo 12 **Päivärukous** Tuomiokirkossa.
-

La 5.1.

- Klo 18 **Ehtoomessu** Johanneksenkirkossa.
Klo 18 **Iltakirkko** Tuomiokirkossa.
-

Su 6.1. Loppiainen

- Klo 10 **Loppiaisen messu** Tuomiokirkossa. Kirkkokahvit ja saarnajatkot Kryptassa.
Klo 10 **Loppiaisen messu** Johanneksenkirkossa.
Klo 10 **Loppiaisen messu** Vanhassa kirkossa. Kirkkokahvit ja messujatkot Bulevardin seurakuntasalissa.
Klo 12 **Loppiaisen messu** (vanha kaava) Mikael Agricolan kirkossa.
Klo 12 **Loppiaisen messu** Ruoholahden kappelissa.
Klo 14 **Loppiaisen messu** Suomenlinnan kirkossa.
-

SEIMINÄYTTELYT

Suomenlinnan kirkossa ja Tuomiokirkon kryptassa

Näyttely ovat avoinna
Suomenlinnassa 2.12.–23.12. ja
27.12.2012–13.1.2013
ke–su klo 12–16.

Tuomiokirkon kryptassa
16.–31.12.2012 tilaisuuksien
yhteydessä.

Näyttelyihin on vapaa pääsy.

Suomenlinnan näyttelyssä on esillä Suomenlinna-seimi, jossa savesta muotoillut hahmot seisovat linnoituksella Jeesuksen seimen äärellä.

JOULUSEIMET HELSINGISSÄ

uskotoivorakkaus.fi/jouluseimet

Jumala tulee keskelle kaupunkia. Helsingin keskustan näyteikkunoissa on adventtiaikana esillä jouluseimiä eri puolilta maailmaa. Helsingin design-pääkaupunkivuoden kunniaksi seiminäyttelyn pohjana on Raamatun ajatus Jumalasta, joka ottaa ihmisen muodon.

Seimi Betlehemistä on esillä Tuomiokirkossa.

Millaista on riisua jumaluus ja suostua kuolevaisuuteen? Rajallisuutensa oivaltamisen hetki on elämän painavin oppitunti.

Kirkko avoinna joka päivä klo 9–18.

Huovutettua seimeä Suomesta voi ihailia Vanhassa kirkossa.

Päästätksen vielä lähemmäs Jumala syntyi ihmiseksi.

Kirkko avoinna ma–pe klo 12–15 ja tilaisuuksien yhteydessä.

JOKA VIIKKO Tuomiokirkkoseurakunnassa

- Su** klo 10 *Messu* Johanneksenkirkossa, Tuomiokirkossa ja Vanhassa kirkossa.
- klo 12 *Messu* Mikael Agricolan kirkossa (vanha kaava) ja Ruoholahden kappelissa.
- klo 14 *Messu* Suomenlinnan kirkossa kuukauden 1. sunnuntaina.
- Ma** klo 7.15 *Aamurukouspiiri* Tuomiokirkon kappelissa.
- klo 12 *Päivärukous* Tuomiokirkossa.
- klo 18 *Ekumeeninen Luottamuksen rukoushetki* (Taizé-lauluja) Tuomiokirkon kryptassa.
- Ti** klo 12 *Päivärukous* Tuomiokirkossa
- klo 12 *Päivämusiikki* Vanhassa kirkossa.
- Ke** klo 8 *Aamumessu* Vanhassa kirkossa.
- klo 12 *Urkuvartti* Tuomiokirkossa.
- klo 20 *Agricolamessu* Mikael Agricolan kirkossa.
- To** klo 8.30 *Ekumeeninen rukoushetki* Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3 A.
- klo 12 *Viikkomessu* Tuomiokirkossa.
- klo 13 *Torstaiپیri* Agricolan akvaariossa.
- Pe** klo 7.15 *Aamurukouspiiri* Tuomiokirkon kappelissa.
- klo 12 *Päivärukous* Tuomiokirkossa.
- La** klo 18 *Iltakirkko* Tuomiokirkossa.

Pappi tavattavissa Tuomiokirkossa **ma–pe** (arkipäivinä) klo 15–17.

KIRKKOHERRANVIRASTO

Bulevardi 16 B, PL 168, 00121 Helsinki, p. 09 2340 6100
Avoinna ma ja ti klo 9–15, ke klo 12–17, to ja pe klo 9–12
tuomiokirkko.srk@evl.fi, etunimi.sukunimi@evl.fi
Tilavaraukset, p. 09 2340 6111, tilavaraukset.tuomiokirkkosrk@evl.fi

KIRKOT JA KAPPELIT

Helsingin tuomiokirkko

Unioninkatu 29, p. 09 2340 6120
Avoinna ma–su klo 9–18

Tuomiokirkon krypta

Kirkkokatu 18, p. 09 2340 6121

Tuomiokirkon kappeli

Hallituskatu 7, p. 09 2340 6120

Johanneksenkirkko

Korkeavuorenkatu 12, p. 09 2340 7730
Avoinna ma–pe klo 12–15

Mikael Agricolan kirkko

Tehtaankatu 23, p. 09 2340 6123

Ruoholahden kappeli

Selkämerenkuja 1, p. 09 2340 6125

Suomenlinnan kirkko

Suomenlinna C 43, p. 09 2340 6126
Avoinna ke–su klo 12–16

Vanha kirkko

Lönnotinkatu 6, p. 09 2340 6128
Avoinna ma–pe klo 12–15

Lähetyskirkko

Tähtitorninkatu 18

SEURAKUNTAKODIT JA -SALIT

Bulevardin seurakuntasali

Bulevardi 16 B, p. 09 2340 6130

Annankulma

Annankatu 14 D, p. 09 2340 6199
Avoin olohuone avoinna
ti, ke, to klo 11–15, pe klo 9–12
Joululomalla 21.12.2012–8.1.2013

Katajanokan seurakuntakoti

Kauppiaankatu 8–10 B, p. 09 2340 6132

Café Agricola

Tehtaankatu 23, Sepänkatu 4
Avoinna ti–pe klo 10–17
Lounas ti–pe klo 11–14
Joululomalla 24.12.2012–8.1.2013

www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkko

www.facebook.com/helsingintuomiokirkkoseurakunta

